

TÜSİAD ve Eğitim Reformu Girişimi (ERG) iş birliğiyle hazırlanan “Geleceğin Dünyasına Hazırlanırken Eğitimin Bütçesi” başlıklı rapor kamuoyuna duyuruldu

Rapor, Türkiye’de eğitim harcamalarını uluslararası karşılaştırmalı olarak inceliyor. Çocukların iyi olma hâlini güvence altına alan, kapsayıcı, dayanıklı ve geleceğe her açıdan hazır bir eğitim sistemi için eğitim bütçesine yönelik önerilerde bulunuyor.

TÜSİAD ve ERG, geleceğin dünyasına hazırlanırken eğitimin rolünü farklı başlıklarla incelemeye, veri temelli analiz etmeye devam ediyor. Geçtiğimiz sene hazırlanan, PISA 2022 bulguları ışığında Türkiye’deki eğitimin durumunu ele alan raporun ardından, Türkiye’deki eğitim harcamalarını konu alan **“Geleceğin Dünyasına Hazırlanırken Eğitim Bütçesi: Türkiye’de Eğitim Harcamaları”** başlıklı rapor, 7 Ekim’de TÜSİAD Merkezi’nde düzenlenen etkinlikle paylaşıldı.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan konuşmasında şu sözlere yer verdi:

“Eğitimin eşitsizlikleri azaltma, beceri kazandırma, rekabet gücümüzü artırma ve toplumsal kalkınma açısından rolü kritik önemde. Yeşil ve dijital dönüşümle beraber, işgücü piyasasında artık temel okuryazarlığın ötesinde, dijital beceriler, analitik düşünme, yaratıcılık, problem çözme, liderlik, iletişim gibi becerilere ihtiyaç artarken, bu becerilere sahip bireylere ulaşmak ise, dünyada ve ülkemizde giderek güçleşiyor. Demografik fırsat penceremiz kapanmadan, öncelikle genç ve dinamik insan kaynağımızı en üst yetkinliklerle donatmamız gerekiyor. Bu nedenle insanımızın becerilerine yatırım yapmanın, buna kaynak ayırmanın önemini, her fırsatta vurguluyor, bunun bir tercih değil zorunluluk olduğunun altını çiziyoruz. TÜSİAD olarak, her zaman vurguladığımız gibi eğitimi, işgücü piyasasının kısa vadeli ihtiyaçlarına cevap vermenin ötesinde, geleceğin beşeri sermayesinin temel kaynağı ve fırsat eşitliğinin, toplumsal refahın, rekabet gücünün ana unsuru olarak görüyoruz. Geleceğin becerilerini kazandıracak şekilde eğitimin içeriğini, öğretmenleri ve eğitim ortamlarını güçlendirecek, yeşil dönüşüm ve dijital altyapıyı gözetken yatırımlar önem taşıyor. Kaynakları etkin şekilde doğru alanlara harcadığımızda, toplumsal kalkınmayı hızlandırabilir, eğitimin çıktılarını ve ekonomiyle bağıni güçlendirebiliriz. Bir ülkenin kaynakları elbette sınırsız değildir. Ancak mevcut kaynaklarımızı ne kadar

verimli kullandığımız, ülkemizin çocuklarının, gençlerinin geleceğini belirleyecek önemdedir. ERG'ye, raporu hazırlayan değerli yazarımıza ve Eğitim Çalışma Grubumuza teşekkür ediyorum."

ERG Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Yıldırım ise ERG'nin çok uzun yıllardır Eğitim İzleme Raporları'yla eğitimin bütçesini izlediğini belirterek, *"Rapordaki bulgular düşündürücü. Eğitimin bütçesini konuşurken öğretmenlerin ve öğrencilerin iyi olma hâlini de konuşmak önemli. Rapordaki bu düşündürücü bulguları hep birlikte konuşmak gerekiyor."* dedi. Yıldırım, eğitim politika alanındaki çalışmaların da desteklenmesi gerektiğini vurguladı.

Etkinliğin açılışında konuşan **TÜSiAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Sosyal Kalkınma Yuvarlak Masası Başkanı Yılmaz Yılmaz** *"Nitelikli eğitim, geleceği sağlam temeller üzerinde inşa etmenin en güçlü aracı. Geleceğin dünyasında, ülkemizi ileri taşımak için ihtiyacımız tek tip değil, farklı bakış açıları sunan, farklı yeteneklere sahip bireyler olacaktır. Eğitimde de tüm gençlerimizi temel bilişsel, sosyo-duygusal ve dijital becerilerde yeterli yetkinliklerle donatmalıyız. Potansiyellerini yukarı taşıyacak eğitim ortamını onlara sağlamalıyız. Çocuk yoksulluğuyla mücadeleye, okullardan başlamalıyız. Okul terkini tetikleyen tüm riskleri ortadan kaldırmalıyız. Okul öncesi eğitimi zorunlu eğitim kapsamına alıp gerekli kaynakları ayırmalıyız. Dezavantajlı bölgelerden ve gruplardan başlayarak, öncelikle okul öncesi ve ilköğretimde olmak üzere bir öğün ücretsiz okul yemeği uygulamasını başlatmalı ve zamanla tüm eğitim kademelerinde yaygınlaştırmalıyız. Öğrenci ve öğretmenin iyi olma halini birlikte gözetmeli; öğretmenlerin çalışma ve yaşam koşullarını ileri taşımalıyız. Eğitimin her koşulda kesintisiz sürmesi için, okulları afetlere dirençli, teknolojiyle destekli hale getirmeli; dijital teknolojileri öğrenme süreçlerine dahil etmeliyiz. Bu seneki raporumuzda bu politikaları hayata geçirmek için önemli olan eğitimin bütçesine odaklandık. Eğitim bütçesi sadece rakamlardan ibaret değildir. Eğitime ayrılan kaynakların yeterli, adil ve verimli kullanımı, ülkemizin krizlere karşı dayanıklılığını ve rekabetçi pozisyonunu güçlendirir"* diye konuştu.

Açılış konuşmalarının ardından, raporun yazarı **ERG Kıdemli Politika Analisti Özgenur Korlu**, rapordan öne çıkan bulguları sundu.

Raporda, Türkiye'de eğitime ayrılan kaynaklar ve harcamalar, dünyadaki ülkelerle karşılaştırmalar ışığında değerlendiriliyor. Eğitim harcamalarının uluslararası düzeyde izlendiği göstergeler, kamunun eğitim harcamalarına yönelik uluslararası belgelerin tavsiye ettiği minimum eşik değerler ve Türkiye'nin konumu ele alınıyor. Ayrılan kaynakların miktarının yanı sıra daha adil ve etkin şekilde

harcanmasının etkileri değerlendiriliyor. Bu kapsamda eğitime ayrılan kaynaklar, bütçe süreci ve harcamalara yönelik kapsamlı politika önerilerine yer veriliyor.

Etkinlik, rapor sunumun ardından “*Nitelikli Eğitim İçin Kaynakların Adil ve Etkin Kullanımı*” başlıklı panel oturumu ile son buldu. Moderatörlüğünü **gazeteci, akademisyen ve yazar Dr. Fatoş Karahasan**’ın yaptığı panele **Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Emre Er, İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. İpek İlkaracan ve TEPAV Merkez Direktörü Prof. Dr. Hakkı Hakan Yılmaz** katıldı. Konuşmacılar, rapor bulgularına yönelik değerlendirmelerini ve politika önerilerini paylaştı. Sosyoekonomik eşitsizliklerin eğitime etkisi, ücretsiz okul yemeği, okulöncesi eğitime yönelik yatırımlar, öğretmenlerin refahı ve mesleki gelişimi, geleceğin becerilerini kazandıracak öğrenme koşulları, eğitim bütçesi çerçevesinde ele alındı.

“Geleceğin Dünyasına Hazırlanırken Eğitimin Bütçesi: Türkiye’de Eğitim Harcamaları” Raporu’na erişmek için: <https://tusiad.org/tr/yayinlar/raporlar/item/11843-gelecegin-dunyasina-hazirlanirken-egitimin-butcesi-turkiye-de-egitim-harcamalari>

-----*-----

Eğitim Reformu Girişimi (ERG), çocuğun ve toplumun gelişimi için eğitimde yapısal dönüşüme nitelikli veri, yapıcı diyalog ve farklı görüşlerden ortak akıl oluşturarak katkı yapan bağımsız ve kâr amacı gütmeyen bir girişimdir. Yapısal dönüşümün ana unsurları, eğitimde karar süreçlerinin veriye dayalı olması, paydaşların katılımıyla gerçekleşmesi, her çocuğun kaliteli eğitime erişiminin güvence altına alınmasıdır.

ERG çalışmalarını, Eğitim Gözlemevi ve Eğitim Laboratuvarı birimleriyle yürütür, Öğretmen Ağı’nın yürütücülüğünü üstlenir.

2003 yılında kurulan ERG, Türkiye’nin önde gelen vakıflarının bir arada desteklediği bir girişim olmasıyla Türkiye sivil toplumu için iyi bir örnek oluşturur. Anne Çocuk Eğitim Vakfı, Aydın Doğan Vakfı, Borusan Kocabıyık Vakfı, Ekol Vakfı, Sabancı Üniversitesi, Sabancı Vakfı ve Vehbi Koç Vakfı’nın ana desteğiyle çalışmalarını sürdüren ERG’ye, Elginkan Vakfı, MV Holding, Tekfen Vakfı ve TUSİAD katkıda bulunmaktadır.